

Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη στο 10ο Ενεργειακό Συμπόσιο με θέμα «ΚΥΠΡΟΣ: Ενεργειακός Κόμβος στην Ανατολική Μεσόγειο»

Πραγματικά με ιδιαίτερη χαρά αποδέχτηκα την πρόσκληση του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Μεσογείου (IENE) και της εταιρείας Financial Media Way (FMW) να παρευρεθώ και να απευθύνω χαιρετισμό στο σημερινό Ενεργειακό Συμπόσιο, έναν σημαντικό θεσμό για τα ενεργειακά δρώμενα του τόπου που φέτος φτάνει στο ορόσημο των δέκα διοργανώσεων. Κατέστη ένας θεσμός.

Έχετε επιλέξει φέτος μια θεματολογία που, υπό τον τίτλο «Κύπρος: Ενεργειακός Κόμβος στην Ανατολική Μεσόγειο», εμπειρικλείει ουσιαστικά το σύνολο των πολιτικών και των δράσεων που υλοποιούμε κατά την εφαρμογή της πολυδιάστατης ενεργειακής μας πολιτικής και στρατηγικής.

Απώτερος στόχος μας η αξιοποίηση των ενεργειακών μας κοιτασμάτων και η μετάβαση της χώρας στην πράσινη ενέργεια μέσω της ενίσχυσης της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, της άρσης της ενεργειακής απομόνωσης και της λειτουργίας τόσο της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού όσο και της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, με όσο το δυνατόν χαμηλότερο κόστος για τον καταναλωτή.

Η στρατηγική που ακολουθεί η Κυβέρνηση στα θέματα της ενέργειας λαμβάνει πάντα υπόψη τις μεγάλες προκλήσεις του τομέα, ενώ εξελίσσεται και τροποποιείται ανάλογα με τα εκάστοτε δεδομένα.

Βασικές μας προτεραιότητες, σε αυτό το πλαίσιο είναι τόσο η αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης όσο και ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει η Κύπρος στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

Σήμερα, εν μέσω αυτής της πρωτοφανούς παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης, που ταλανίζει κυρίως τις χώρες της Ευρώπης και όχι μόνο, λόγω της εξάρτησης από το ρωσικό πετρέλαιο και φυσικό αέριο, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναζητεί εναγωνίως ενεργειακές διεξόδους και ενεργειακή απεξάρτηση από ανασφαλείς προορισμούς.

Παράλληλα, η ΕΕ εξετάζει μέτρα για ενίσχυση της ενεργειακής της ασφάλειας, τα οποία θα επιταχύνουν τις επενδύσεις για την πράσινη μετάβαση, θα διασφαλίζουν την αποθήκευση ικανοποιητικών ποσοτήτων φυσικού αερίου, θα αναπτύσσουν τις διασυνδέσεις μεταξύ των κρατών μελών και θα εντατικοποιούν τον διάλογο για συμφωνίες εισαγωγών ενεργειακών προϊόντων, με φιλικές χώρες, παραγωγούς ή και προμηθευτές ενέργειας.

Είναι σε κάθε περίπτωση σαφές, δεδομένων και των πληθωριστικών πιέσεων που προκαλεί η ενεργειακή κρίση, αλλά και λόγω των αναμενόμενων διακοπών στις παραδόσεις ενέργειας από τη Ρωσία, ότι θα πρέπει να ληφθούν άμεσα και συλλογικά μέτρα, ούτως ώστε τον τρέχοντα χειμώνα, αλλά και τον επόμενο, η Ευρώπη να μην επιτρέψει οι καταναλωτές, τα νοικοκυριά και η βιομηχανία και οι

επιχειρήσεις της να επηρεαστούν περαιτέρω αρνητικά υπό το βάρος των αυξήσεων στις τιμές ενέργειας.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι που υπογράφηκε τον περασμένο Ιούλιο και το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ ΕΕ, Ισραήλ και Αιγύπτου, για μεταφορά φυσικού αερίου στην ΕΕ μέσω των τερματικών υγροποίησης της Αιγύπτου, είτε από τα αιγυπτιακά και ισραηλινά αποθέματα είτε από άλλες πηγές στην Ανατολική Μεσόγειο. Κάτι που αναδεικνύει εμπράκτως το ότι η Κύπρος και η περιοχή μας μπορεί να παρέχει έναν αξιόπιστο, εναλλακτικό ενεργειακό εφοδιασμό προς την Ευρώπη, ο οποίος θα περιλαμβάνει ποικίλες πηγές και διαδρομές.

Όραμά μας είναι η δημιουργία ενός Ενεργειακού Διαδρόμου, αυτού της Ανατολικής Μεσογείου (East Med Corridor), που θα περιλαμβάνει διαφορετικές πηγές και διαδρομές, επισπεύδοντας ώριμα έργα και αξιοποιώντας τις συνέργειες που απαιτούνται για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των εγχώριων ενεργειακών πόρων.

Οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουμε προς αυτή την κατεύθυνση είναι συνεχείς. Είναι γνωστή η συμμετοχή μας στο East Mediterranean Gas Forum, είναι γνωστές οι τριμερείς συνεργασίες που άπτονται της σταθερότητας και ασφάλειας στην περιοχή και της αξιοποίησης των ενεργειακών πόρων.

Σημειώνω σχετικά τις συναντήσεις που πραγματοποιήσαμε με την Επίτροπο Ενέργειας κα Kadri Simson, κατά την επίσκεψή της στην Κύπρο τον Οκτώβριο, με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή ΑΟΖ, για συζήτηση τρόπων επίσπευσης τόσο των ερευνητικών τους προγραμμάτων όσο και της αξιοποίησης των κοιτασμάτων φυσικού αερίου που έχουν ανακαλυφθεί στη λεκάνη της Λεβαντίνης που περιλαμβάνει και τα ευρήματα στην κυπριακή ΑΟΖ.

Ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια της Προεδρίας της Κύπρου στον περιφερειακό Οργανισμό East Mediterranean Gas Forum καταρτίστηκε η μακροπρόθεσμη στρατηγική του Οργανισμού, η οποία εστιάζεται στη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών Φυσικού Αερίου της περιοχής μέσω κοινών υποδομών και πρωτοβουλιών τόσο των κρατών όσο και των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Παράλληλα, καθαρή πράσινη ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές μπορεί να εξάγεται στην Ευρώπη μέσω ηλεκτρικών διασυνδέσεων, όπως είναι η διασύνδεση EuroAsia Interconnector μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ και Ελλάδας, η διασύνδεση EuroAfrica Interconnector μεταξύ Κύπρου, Αιγύπτου και Ελλάδας, αλλά και οι σχετικές μελέτες από πλευράς Σαουδικής Αραβίας για το ενδεχόμενο μεταφοράς υδρογόνου στην Ευρώπη μέσω Κύπρου.

Κατά τις διαβουλεύσεις που είχαμε με τον διάδοχο του θρόνου της Σαουδικής Αραβίας αναφέρθηκε ότι υπάρχουν ιδιαίτερα φιλόδοξα προγράμματα της Σαουδικής Αραβίας που άρχισαν να υλοποιούνται τόσο για πράσινη ενέργεια όσο και, πιο σημαντικό, για τον προγραμματισμό παραγωγής υδρογόνων. Υπολογίζεται ότι το 2050 η ΣΑ θα είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας υδρογόνων.

Όσον αφορά τον EuroAsia Interconnector, τον θεμέλιο λίθο του οποίου καταθέσαμε τον περασμένο μήνα, θα ήθελα να επισημάνω ότι αποτελεί ένα έργο το οποίο έχει εξασφαλίσει τη μεγαλύτερη χωρηγία που έχει εγκριθεί ποτέ από την Ε.Ε. για ενεργειακές υποδομές, ύψους 658 εκατομμυρίων ευρώ.

Κάτι που καταδεικνύει τόσο τη στρατηγική σημασία της Κύπρου όσο και τον καίριο ρόλο που θα διαδραματίσει στη διασύνδεση της ενεργειακής αγοράς της Ευρώπης με αυτής της Ανατολικής Μεσογείου.

Μια πρόταση που έχουμε υποβάλει ως Κύπρος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι για την αξιοποίηση μεγάλων εκτάσεων ερήμου, ώστε μέσω των ΑΠΕ να παράγεται πράσινη ενέργεια που μέσα από τον EuroAfrica interconnector θα μπορούσε να αποτελέσει την εναλλακτική πηγή προμήθειας σημαντικής ενέργειας και απαλλαγής από την εξάρτηση από άλλες πηγές.

Προτού ολοκληρώσω, και δραπτόμενος της ευκαιρίας, εκείνο για το οποίο θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω είναι για τη βούλησή μας και παρά την όποια προκλητικότητα, απειλές και παράνομες ενέργειες της Τουρκίας, να προχωρήσουμε, ως κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος, στην απρόσκοπτη εφαρμογή της ενεργειακής μας πολιτικής, βάσει των συγκεκριμένων και στοχευμένων στρατηγικών σχεδιασμών που υιοθετούμε.

Προς την κατεύθυνση της ενάσκησης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων θα συνεχίσουμε με τις πρωτοβουλίες αναβάθμισης των ενεργειακών μας συμπράξεων με τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και της ΕΕ βεβαίως, τιμώντας την ίδια στιγμή, τις συμβατικές μας υποχρεώσεις είτε προς κράτη είτε προς εταιρείες κολοσσούς, προχωρώντας στην υλοποίηση των ιδιαίτερα σημαντικών συμφωνιών που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει συνάψει.

Θα ήθελα να επαναλάβω ότι η Κύπρος δεν ενίσταται στη συμμετοχή της Τουρκίας. Δεν θέλουμε τον αποκλεισμό της Τουρκίας από το ευρύτερο δίκτυο ενεργειακών συνεργειών που έχουν αναπτυχθεί στην περιοχή και οι οποίες προάγουν την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την εναλλακτική επιλογή για την ΕΕ.

Αυτό, όμως, που πρωτίστως προαπαιτείται είναι ο τερματισμός από μέρους της των έκνομων ενεργειών, της αμφισβήτησης της ΑΟΖ της Κύπρου και της Ελλάδας, ή του δικαίου της Θάλασσας και των κυριαρχιών δικαιωμάτων των κρατών της περιοχής. Κάτω από αυτές τις συνθήκες βεβαίως θα ήταν μια ευλογία η συνεργασία των χωρών της περιοχής συμπεριλαμβανομένης της Τουρκίας, αν υπήρχε ο σεβασμός στο διεθνές δίκαιο.

Δεν έχω καμία αμφιβολία πως στη βάση των στρατηγικών συνεργασιών που είχαμε συνάψει με τις χώρες της περιοχής, των σημαντικών κοιτασμάτων που έχουν ανακαλυφθεί στη λεκάνη της Λεβαντίνης και τη δρομολόγηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης με την Ευρώπη, η Κύπρος θα αποτελέσει έναν αξιόπιστο, ασφαλή και εναλλακτικό ενεργειακό κόμβο προς όφελος της ενεργειακής ασφάλειας της Ηπείρου και της Ανατολικής Μεσογείου.

Εύχομαι πολλές δεκαετίες ακόμα και κάθε επιτυχία στο 10^ο Ενεργειακό Συμπόσιο και σας ευχαριστώ θερμά όλους για τη συμβολή σας στη διαμόρφωση και ανταλλαγή ιδεών που είναι τόσο αναγκαίες για τα σημερινά δεδομένα.